

ΜΕΝΟΙΚΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

- Το Μένοικο βρίσκεται 20 χιλιόμετρα δυτικά της πρωτεύουσας, στο μέσο των χωριών Παλιομέτοχου, Ακακίου και Περιστερώνας.
- Η επικρατέστερη εκδοχή για την ονομασία του χωριού είναι ότι συνδέεται με τον Μενοικέα, το γιο του βασιλιά της Θήβας, Κρέοντα.
- Το Μένοικο είναι μια από τις κοινότητες της Κύπρου που κατάφεραν να συγκρατήσουν τον πληθυσμό τους. Σ' αυτό συνέβαλαν η γειτνίαση της κοινότητας με την πρωτεύουσα, η εύφορη γη που ευνοεί την ενασχόληση με τη γεωργία καθώς και τα αναπτυξιακά έργα που γίνονται στην κοινότητα.
- Στο Μένοικο, βρίσκεται μια από τις λίγες εκκλησίες της Ορθοδοξίας που είναι αφιερωμένες στον Άγιο Κυπριανό και Αγία Ιουστίνη.

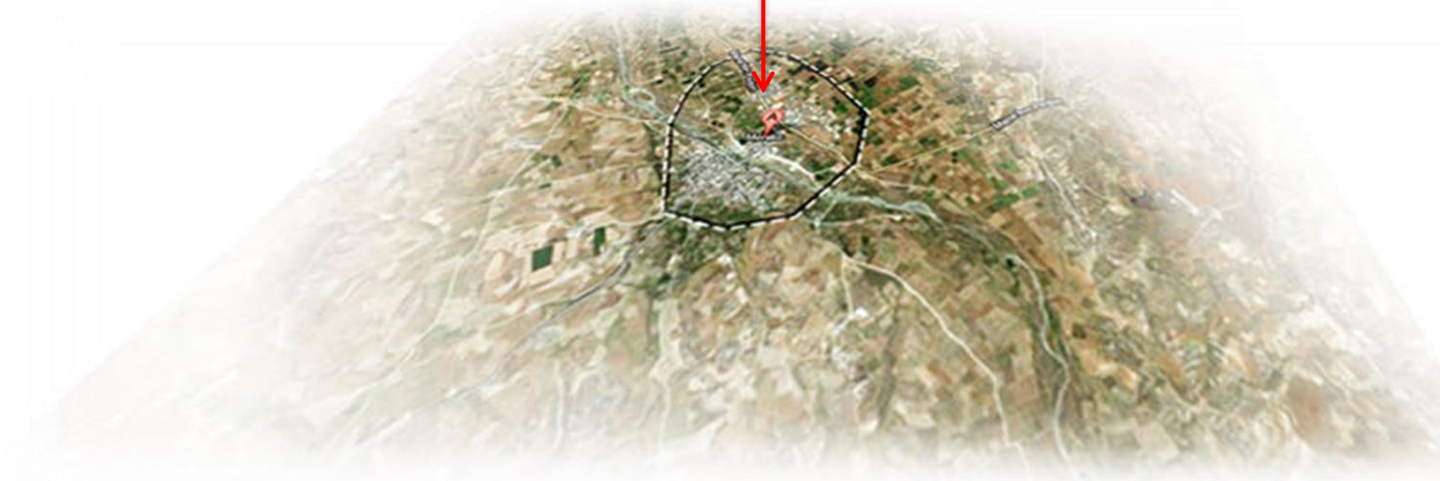
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

1881	415
1891	435
1901	436
1911	468
1921	591
1931	600
1946	737
1960	770
1973	855
1976	1031
1982	887
2001	980
2011	1000

ΜΕΝΟΙΚΟ

ΚΥΡΙΕΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ:

→ ΓΕΩΡΓΙΑ

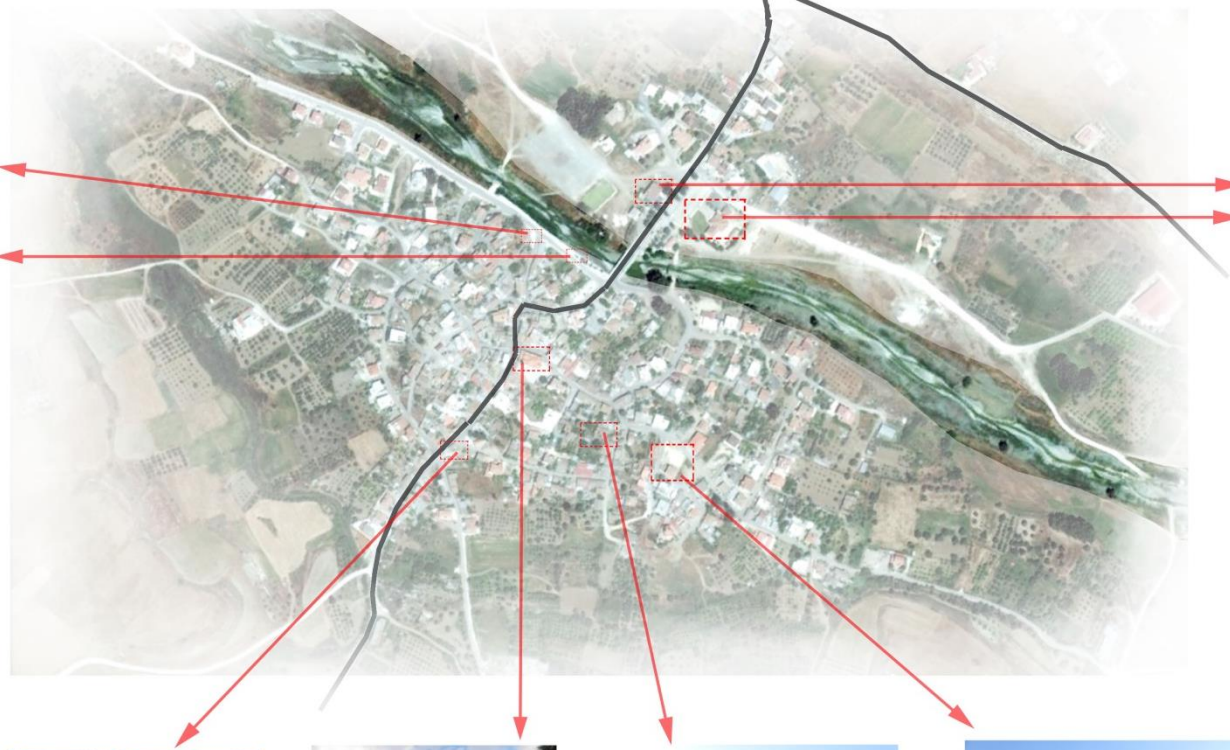
→ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΦΟΥΡΝΙΑ

→ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Δημόσια
πηγάδια

Νηπιαγωγείο και
κοινοτικό συμβούλιο

Εκκλησία Αγ.Κυπριανού

Δημόσιος ληνός

Παλιό δημοτικό σχολείο

Φυσική τοπογραφία περιοχής

ΜΕΝΟΙΚΟ

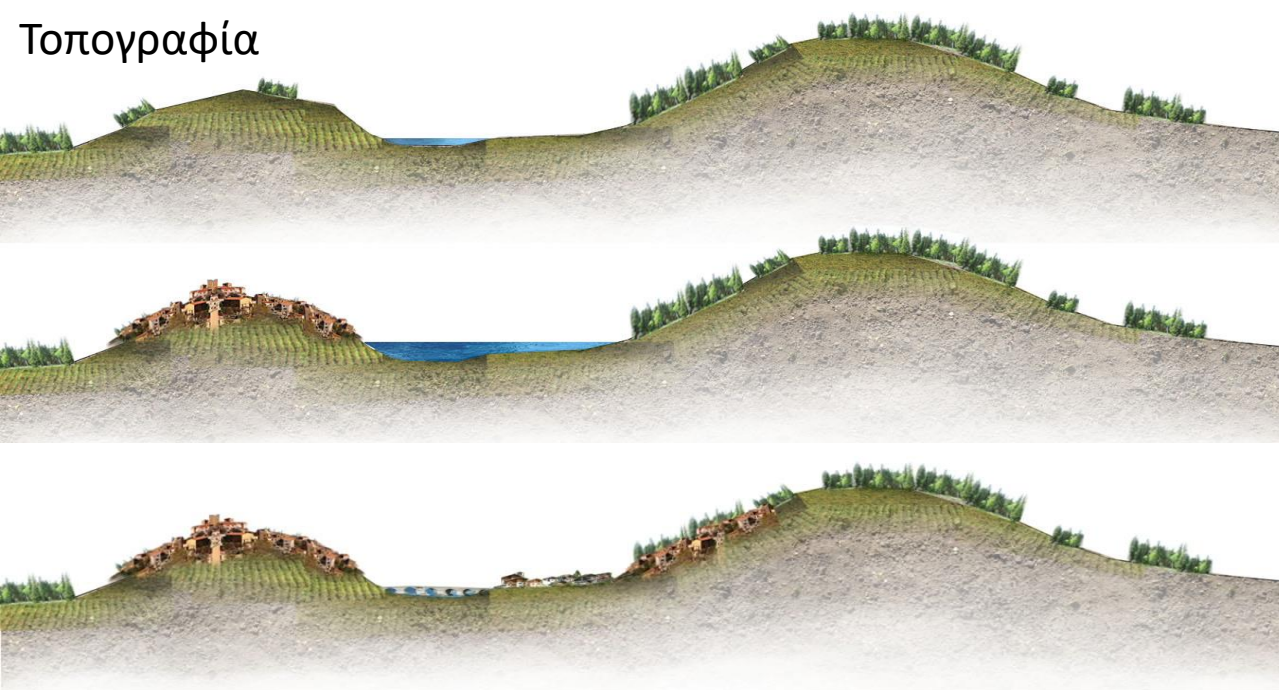
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ
ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ
ΑΝΟΙΞΗ

Διάταξη_Τυπολογίες
παραδοσικών κατοικιών

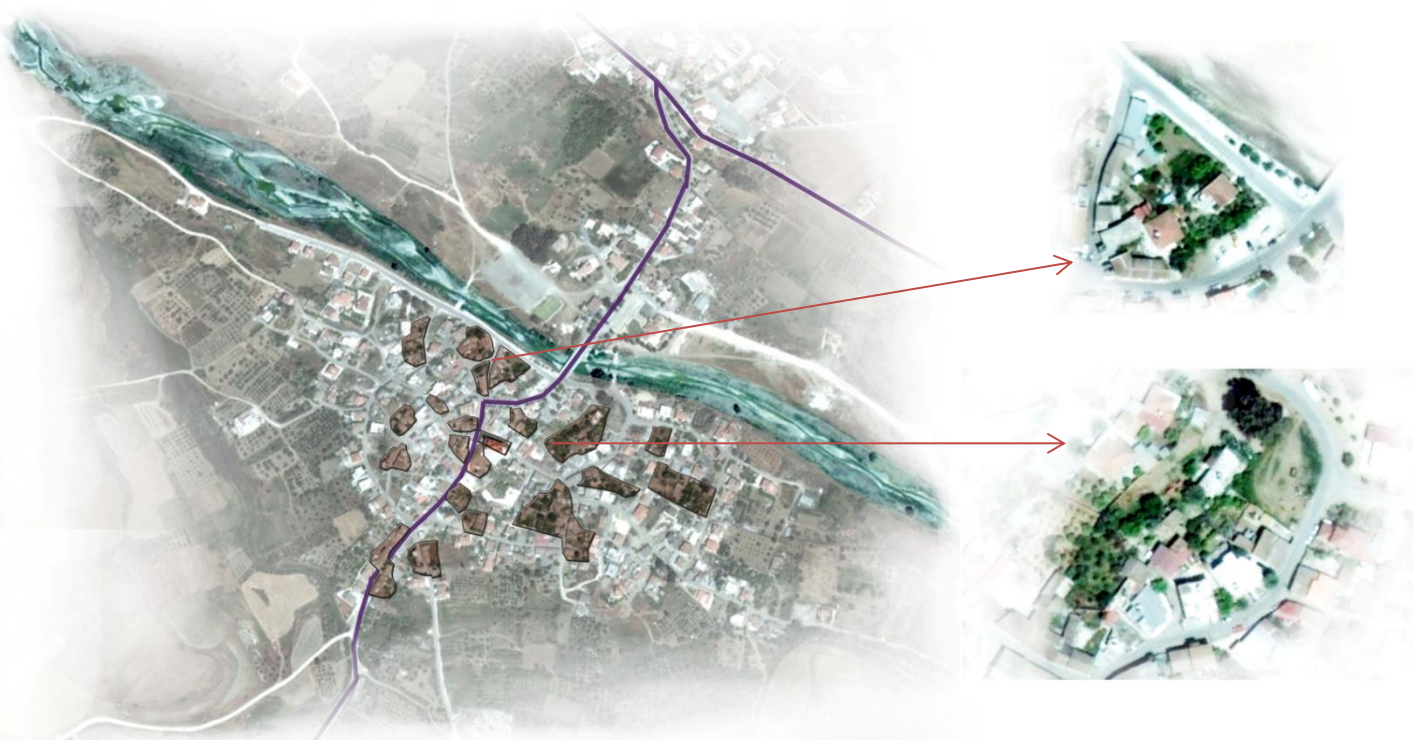

-Μεταβολή στάθμης ποταμού

→ Επιλογή τοποθεσίας χωριού

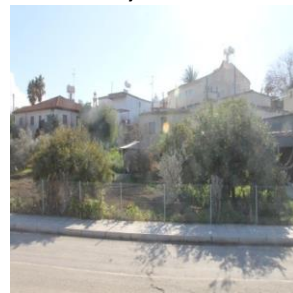
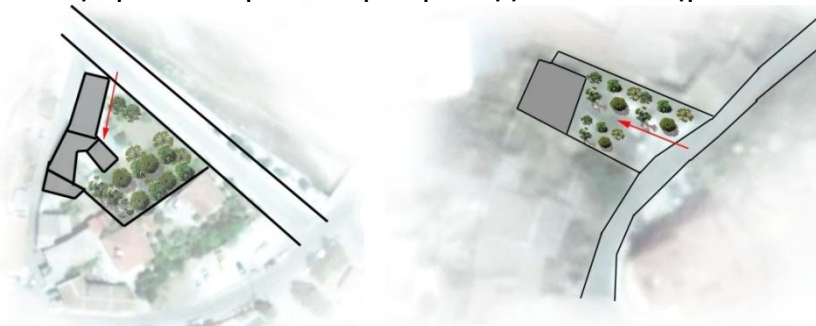
-Διάταξη κατοικιών γύρω από δύο άξονες: ποταμός & κύρια οδική ροή

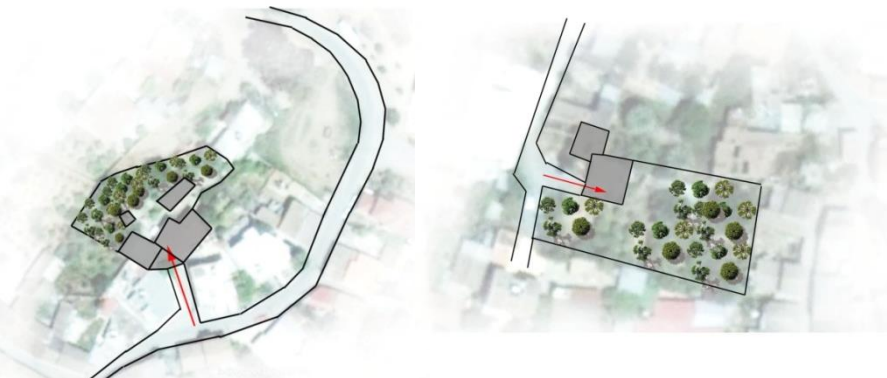
-Εκμετάλλευση εύφορης γής

→ Γεωργοκτηνοτροφία

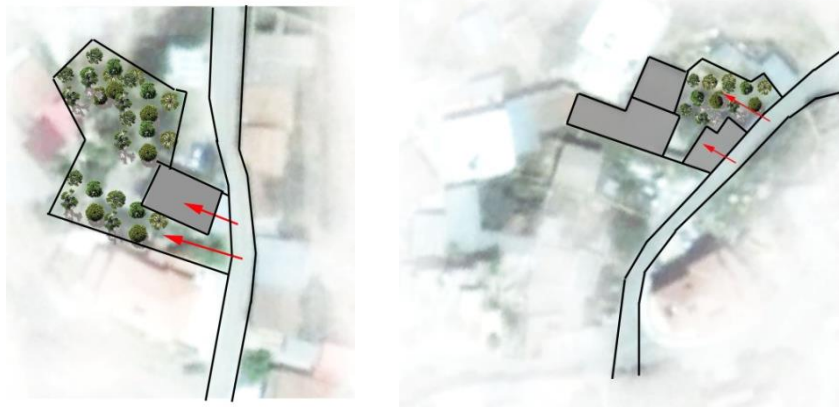
Διαφορετικοί τρόποι πρόσβασης απο το δημόσιο στις κατοικίες

Είσοδος στην κατοικία μέσω ανοικτού χώρου- αυλή/περβόλι

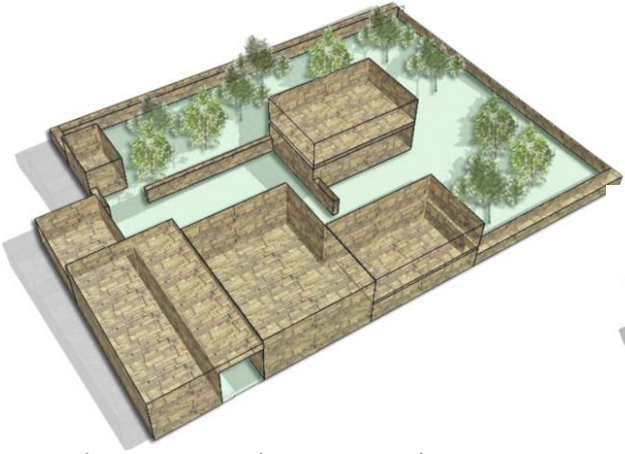

Είσοδος στην κατοικία από το ηλιακό η άλλο κλειστό χώρο

Είσοδος στην κατοικία από ηλιακό και αυλή

Α' παράδειγμα
διάταξης
παραδοσιακής
κατοικίας

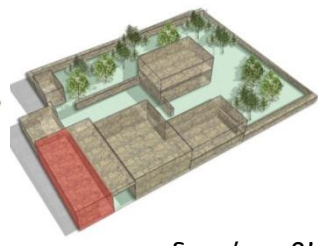
Τρισδιάστατη απεικόνιση κατοικίας

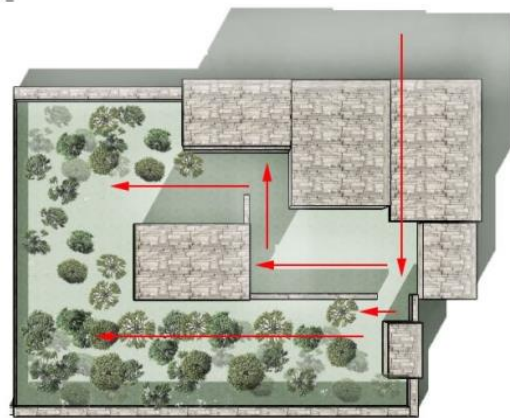
ηλιακός

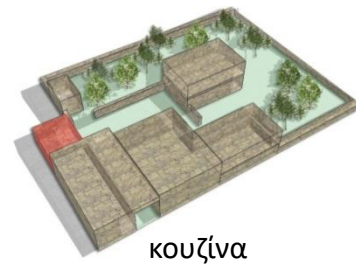
υπνοδωμάτιο α'

υπνοδωμάτιο β'

Κάτοψη κατοικίας-διακίνηση χρήστη

κουζίνα

αχυρώνας α'

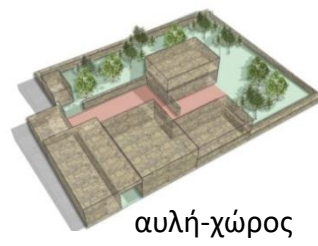
αχυρώνας β'

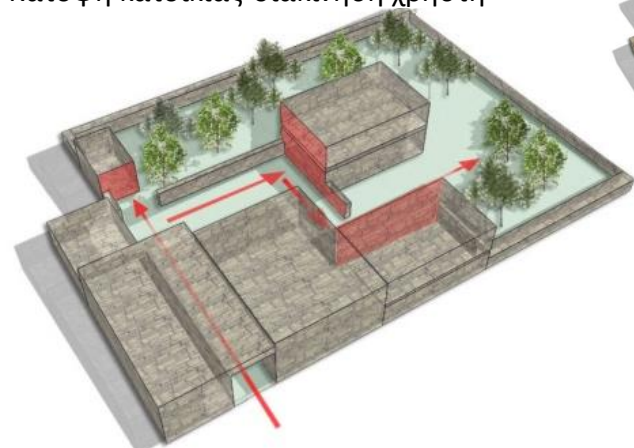
χώρος υγιεινής

αυλή-περιβόλι

αυλή-χώρος
διακίνησης

Διαφορετική τοποθέτηση χώρων

-Η αυλή
συνδέει όλους
τους χώρους
της κατοικίας

-η τοποθέτηση
των χώρων
γίνεται
αναλογα με τη
χρήση τους
Π.χ. Ο στάβλος
τοποθετείται
σε απόσταση
απο το κύριο
μέρος του
σπιτιού

αχυρώνας β'

αχυρώνας β'

αχυρώνας α'

κουζίνα
υπνοδωμάτιο α'

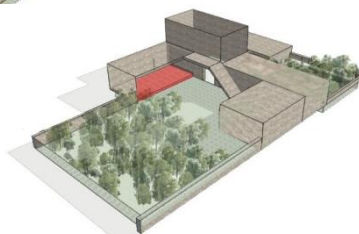

χώρος υγιεινής

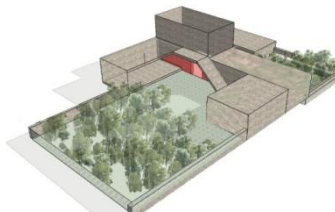

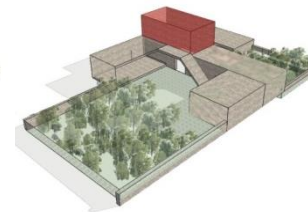
Τρισδιάστατη απεικόνιση κατοικίας

ηλιακός

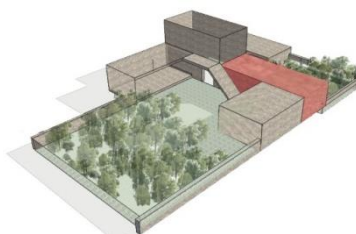
Βοηθητικός
χώρος-καθιστικό

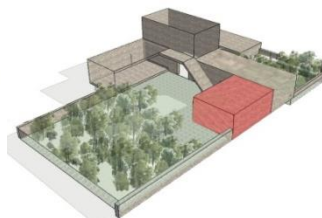
ανώι

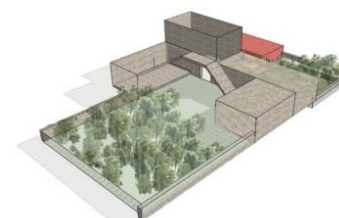
Κάτοψη κατοικίας-διακίνηση χρήστη

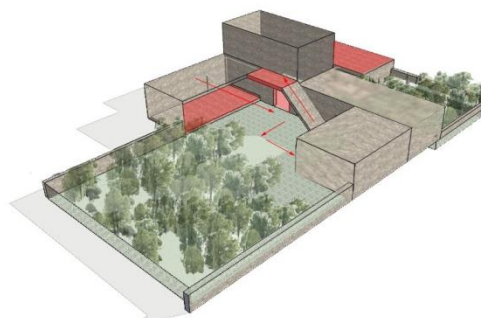
κατώι

χώρος υγιεινής

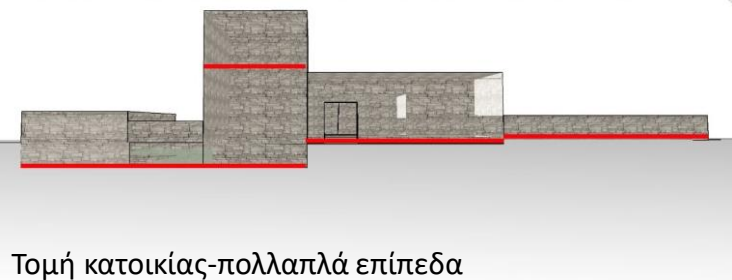
αχυρώνας

Διαφορετικά επίπεδα

Αυλή-περιβόλι

Τομή κατοικίας-πολλαπλά επίπεδα

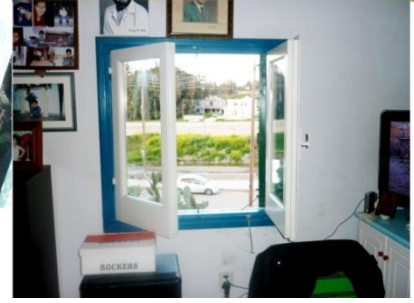
Διαφοροποίηση
η χώρων σε
επίπεδα
ανάλογα με τη
χρήση

Η
πολλαπλότητα
των επιπέδων
οφείλεται απο
την
τοπογραφία
(κατοικία σε
λόφο)

ηλιακός

Διαφορετικά επίπεδα

αυλή-περιβόλι

Πρόσβαση στον κάθε χώρο απο την αυλή

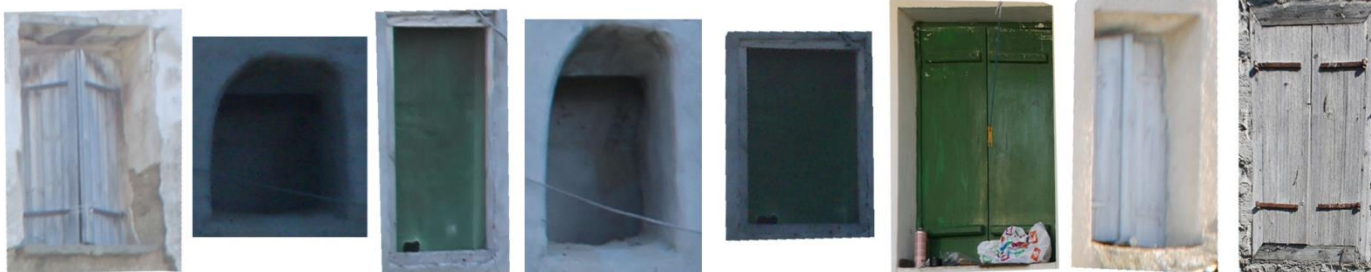
ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΥΠΟΛΟΓΙΩΝ - ΠΑΡΑΘΥΡΑ

ΜΕΝΟΙΚΟ

ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΣΕ ΟΙΚΙΕΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΣΕ ΟΙΚΙΕΣ ΜΕΤΡΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΣΕ ΟΙΚΙΕΣ ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

ΟΡΘΟΚΑΝΟΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

ΑΚΑΝΟΝΙΣΤΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΥΠΟΛΟΓΙΩΝ - ΘΥΡΕΣ

ΜΕΝΟΙΚΟ

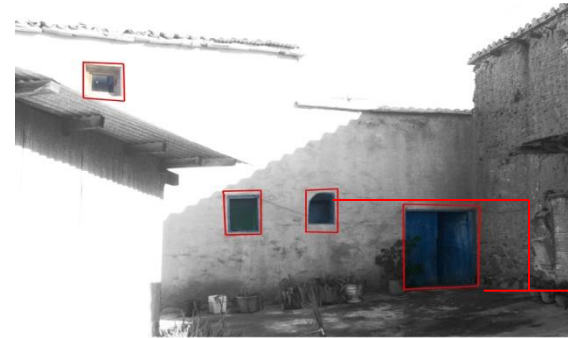
→ ΘΥΡΕΣ ΣΕ ΟΙΚΙΕΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

→ ΘΥΡΕΣ ΣΕ ΟΙΚΙΕΣ ΜΕΤΡΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

→ ΘΥΡΕΣ ΣΕ ΟΙΚΙΕΣ ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

→ ΟΡΘΟΚΑΝΟΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΝΟΙΓΜΑΤΩΝ

ΣΧΕΣΗ ΜΠΑΛΚΟΝΙΩΝ ΜΕ ΘΥΡΕΣ

ΜΕΝΟΙΚΟ

ΜΠΑΛΚΟΝΙ ΣΕ ΟΡΘΟΚΑΝΟΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΕ ΘΥΡΑ ΣΕ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΑΙΘΡΙΟ ΟΙΚΙΑΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

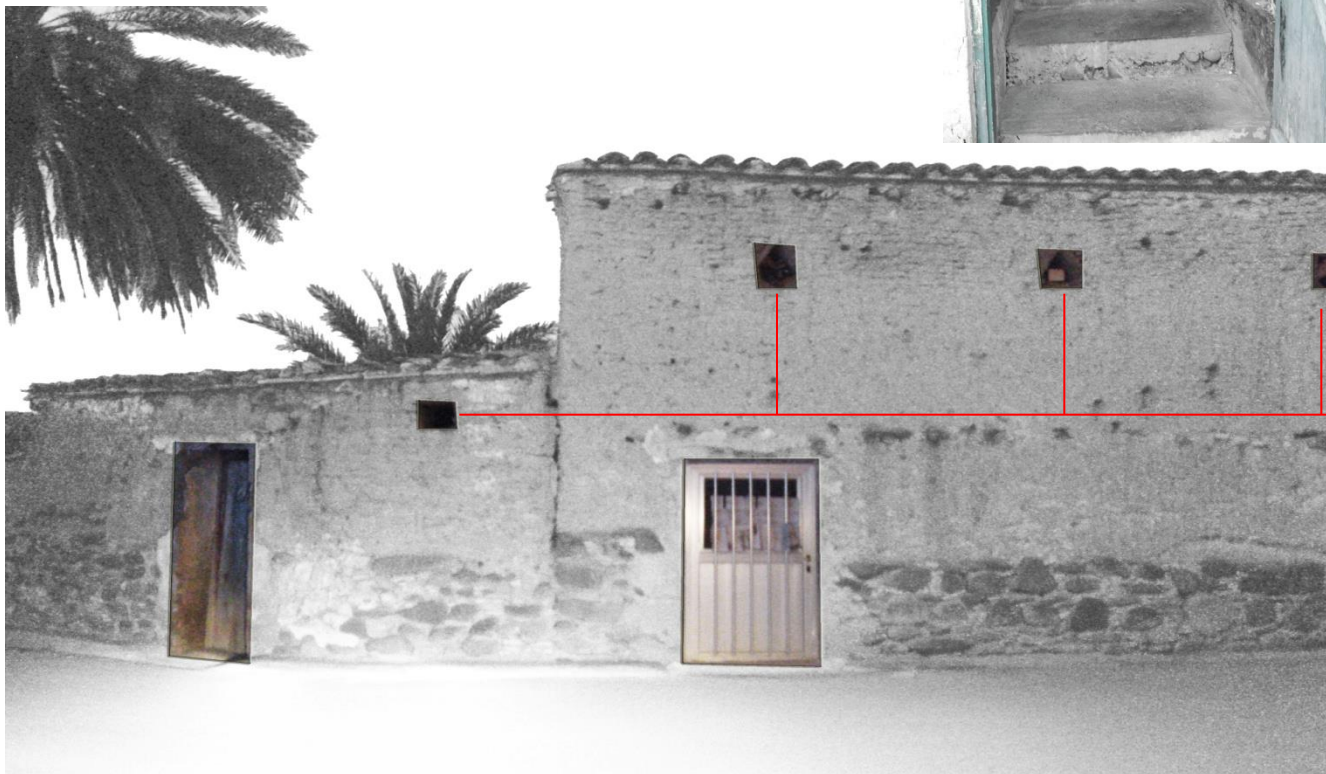

ΜΠΑΛΚΟΝΙ ΣΕ ΟΡΘΟΚΑΝΟΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΘΥΡΑ ΟΙΚΙΑΣ ΜΕΤΡΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

ΜΠΑΛΚΟΝΙ ΣΕ ΟΡΘΟΚΑΝΟΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΘΥΡΑ ΟΙΚΙΑΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

ΑΡΣΕΡΕΣ-ΦΥΣΙΚΟΣ ΑΕΡΙΣΜΟΣ

ΜΕΝΟΙΚΟ

ΑΡΣΕΡΑ ΑΠΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΟΨΗ ΟΙΚΙΑΣ ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

ΑΡΣΕΡΑ ΣΤΗ ΚΟΥΖΙΝΑ ΟΙΚΙΑΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

-ΑΡΣΕΡΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΛΗΣΤΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

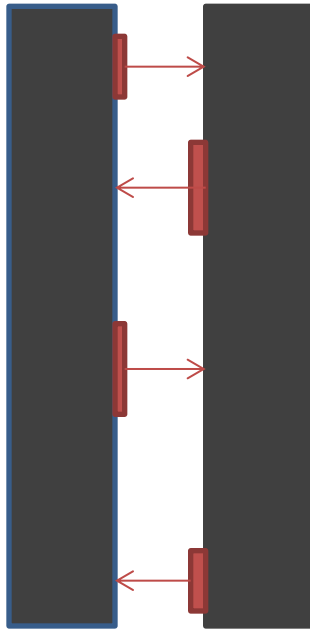
-ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΟ ΨΗΛΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

-ΣΥΝΤΙΝΟΥΝ ΣΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΣΜΟ

-ΕΧΟΥΝ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΟ ΜΕΓΕΘΟΣ

ΑΡΣΕΡΕΣ ΑΠΌ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΟΨΗ ΟΙΚΙΑΣ ΜΕΤΡΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΨΗ ΘΥΡΩΝ

ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΟΠΟΥ ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΕΝΤΟΝΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΘΥΡΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΟΙΚΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ. ΑΥΤΟ ΤΟΝΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΑΦΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΑΤΥΝΣΗ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΟΠΟΥ Η ΚΑΤΟΨΗ ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΟΙΚΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΕΧΕΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΚΛΙΣΗ ΚΑΙ ΕΤΣΙ ΟΙ ΠΡΟΣΩΠΕΙΣ ΤΟΥΣ ΔΕΝ ΤΥΓΧΑΝΟΥΝ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΚΡΙΣΤΑ

ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΤΟΙΧΟΠΟΙΙΑ

Για την κατασκευή της τοιχοποιίας στις παραδοσιακές κατοικίες στο Μένοικο, τα υλικά που χρησιμοποιούνταν ήταν το πλινθάρι και η τοπική πέτρα του ποταμού Σερράχη.

Είδη πέτρινης τοιχοποιίας σε κατοικίες και περιφράξεις:

Ξερολιθιά (πέτρες χωρίς συνδετικό υλικό)

Πέτρινη τοιχοποιία

(συνδετικό υλικό: πλινθάρι)

Πέτρινη τοιχοποιία

(συνδετικό υλικό: σκυρόδεμα)

Η πέτρινη τοιχοποιία αποτελούσε στις περισσότερες περιπτώσεις τα θεμέλια των παραδοσιακών κατοικιών. Ο υπόλοιπος τοίχος ήταν φτιαγμένος από πλινθάρι (χώμα και άχυρο).

Ήταν το επικρατέστερο υλικό που χρησιμοποιείτο για τις περιφράξεις των αυλών, τους τοίχους αντιστήριξης στα δρομάκια του χωριού και σε άλλους δημόσιους χώρους όπως η γέφυρα πάνω από τον ποταμό και τα πηγάδια.

Παραδείγματα χρήσης πελεκητής πέτρας και πέτρας του ποταμού Σερράχη στο Μένοικο

ΤΟΙΧΟΠΟΙΙΑ

Το πλινθάρι είναι το υλικό που επικρατεί στις τοιχοποιίες των παραδοσιακών κατοικιών του Μένοικου αλλά και των υπόλοιπων παραδοσιακών οικισμών της Κύπρου. Καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος των τοίχων που συναντούμε σε όλο το χωριό. Ήταν ένα πολύ προσιτό υλικό για τους τότε κατοίκους της περιοχής αφού αποτελείται από λάσπη και άχυρο.

Πλίνθινη τοιχοποιία σε κατοικίες και άλλες κατασκευές:

Πλινθάρι σε πέτρινα θεμέλια

Υποστηρικτική περίφραξη από πλινθάρι

Παραδοσιακό φουρνί από πλινθάρι

Παραδείγματα χρήσης πλινθαριού στο Μένοικο

ΠΑΡΑΘΥΡΑ

Τα παράθυρα στις παραδοσιακές κατοικίες του Μένουικου είναι κατασκευασμένα από ξύλο. Παρατηρούνται και περιπτώσεις όπου υπάρχουν και μεταλλικές ράβδοι τοποθετημένες εξωτερικά του παραθύρου για προστασία.

ΘΥΡΕΣ

Το υλικό που παρατηρούμε στις πλείστες εξώπορτες είναι το ξύλο σε συνδιασμό με κάποια μεταλλικά στοιχεία. Μερικές φορές το υπέρθυρο είναι κατασκευασμένο από πελεκητή πέτρα αλλά οι περισσότερες περιπτώσεις παραδοσιακών θυρών στο Μένουικο είναι εξολοκληρου από σανίδι.

ΣΤΕΓΕΣ

Στο Μένοικο παρατηρούμε διαφορετικά είδη στέγασης των κατοικιών, αλλά όλες έχουν αρκετά κοινά χαρακτηριστικά τα οποία σχετίζονται άμεσα και με τα τοπικά υλικά. Διαφορές παρατηρούνται στα κεραμίδια και στο ότι κάποιες κατοικίες δεν διαθέτουν όλα τα στρώματα των υλικών της οροφής.

- χαλυβδόφυλλο
- στρωτέρι
- νευκά
- ψάθα
- μορίνες
- καλάμια

Βολίτζια (ξύλινα δοκάρια που τοποθετούνται στην οροφή των κατοικιών)

Ο συγκεκριμένος τρόπος κατασκευής της στέγης παρατηρείται τόσο στους κλειστούς χώρους όσο και στους ημιυπαίθριους χώρους

ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΧΩΡΙΟΥ_ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Χρήση της τοπικής πέτρας του ποταμού σε δημόσιους χώρους του χωριού (δρομάκια, πηγάδια, πλατείες κτλ)

Παραδοσιακά φουρνιά (πέτρα, πλινθάρια)

Καλάθια (καλάμια)

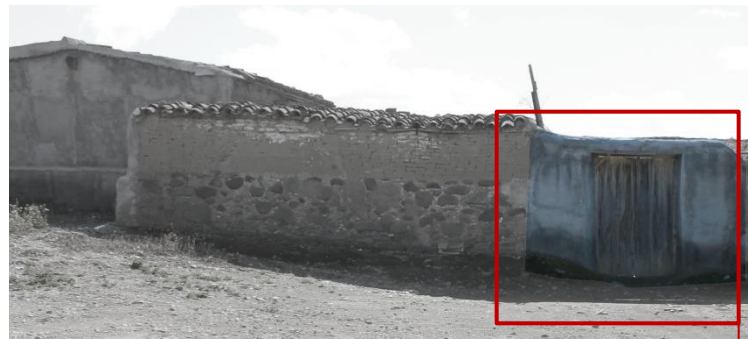

Παραδοσιακές γούρνες (πελεκητή ή απελέκτηη πέτρα)

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΥΛΙΚΟΤΗΤΑΣ

Περίπτωση προσθήκη φύτευσης σε πλίνθινη τοιχοποιία

Επικάλυψη των υφιστάμενων τοιχωμάτων από πλινθάρι με ανεπίχριστο μπετόν για αντιμετώπιση της φθοράς.

Προσθήκη τμημάτων τοιχοποιίας από σκυρόδεμα για σκοπούς στήριξης/επιδιόρθωσης

Προσθήκη δευτερεύοντων χώρων στις αυλές

Προσθήκη τμημάτων τοιχοποιίας από τούβλα για σκοπούς στήριξης ή σκοπούς επέκτασης των παραδοσιακών κατοικιών